

Onko taloutta ilman luontoa?

18.3.2025

Sustainability Summit

Dos. Mari Pantsar

one planet
BY KARI & PANTSAR

Maailman talousfoorumi – Globaali riskiraportti

2025: Luonnon monimuotoisuuden heikentyminen ja ekosysteemien romahtaminen nähdään yhtenä vakavimmista globaaleista riskeistä taloudelle.

Globaalit riskit vakavuuden perusteella tulevan 10 vuoden aikana.

1. Äärimmäiset sääilmiöt

2. Luontokato ja ekosysteemien romahdus

3. Suuret muutokset maapallon järjestelmissä

4. Pula luonnonvaroista

5. Misinformaatio ja disinformaatio

6. Tekoälyteknologioiden haitalliset seuraukset

7. Epätasa-arvo

8. Sosiaalinen polarisaatio

9. Kybervakoilu ja -sodankäynti

10. Saastuminen

Ratkaisut ovat jo olemassa!

Suomen hallitusohjelmassa on tarvittavat tavoitteet: hiilineutraalius 2035 ja sen jälkeen hiilinegatiivisuus, sekä luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttäminen 2030 mennessä.

1. Energiansäästö.

2. Päästöjen alasajo kaikilla yhteiskunnan sektoreilla.

3. Hiilinielujen vahvistaminen ja hiilidioksidin poisto teknisin keinoin.

3. Kulutuskäyttämisen muutos.

4. Kiertotalous.

5. Luonnonsuojelu ja luonnon monimuotoisuutta tukevat toimintatavat ihmisen käyttämillä alueilla.

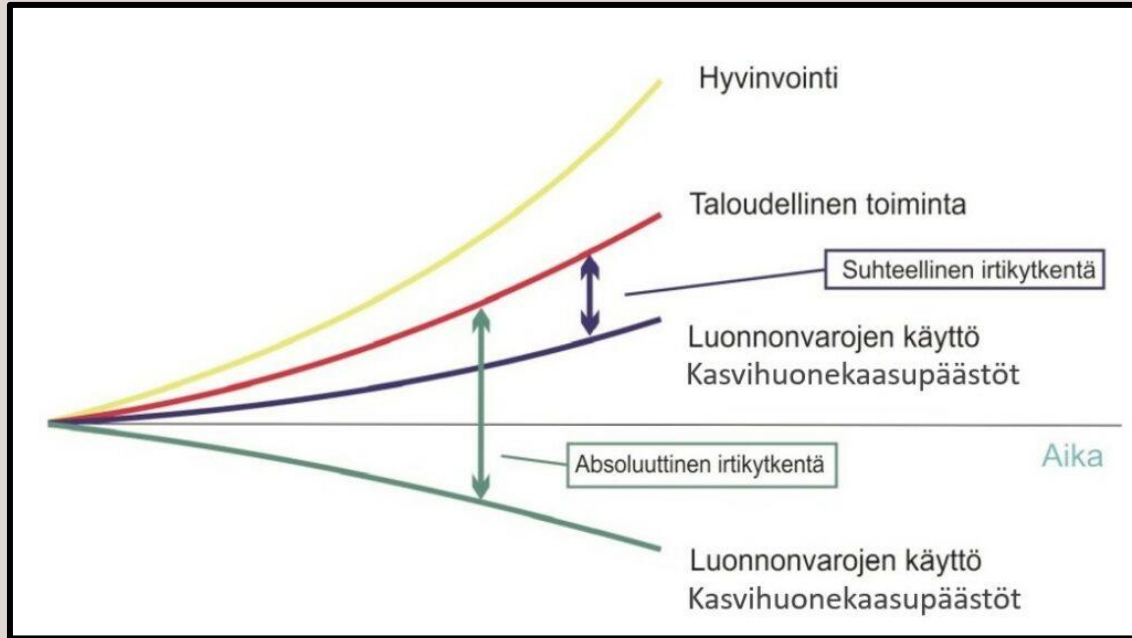

Elefanti olohuoneessa:

YLIKULUTUS

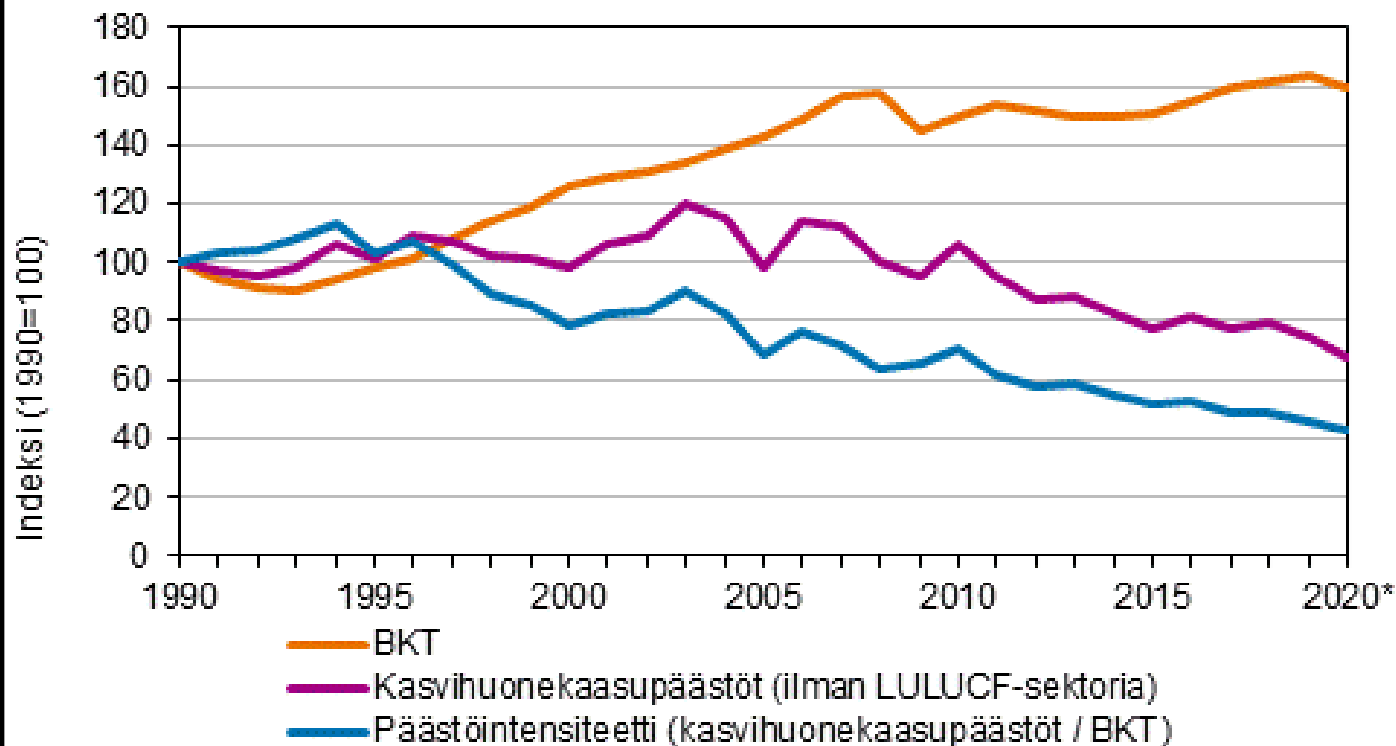

Mitä tavoitellaan ja mitataan?

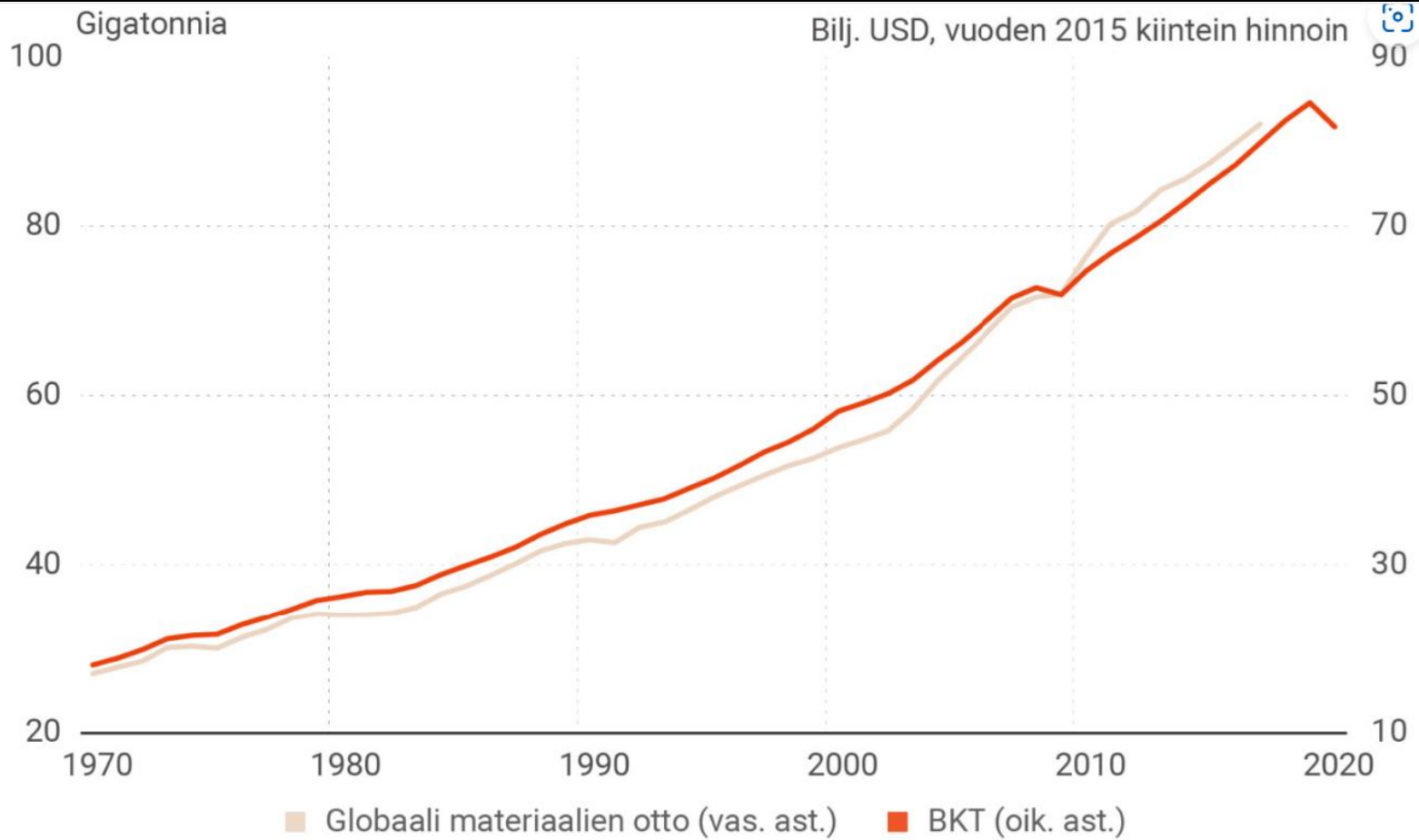
**Aikakautemme suurimpia
kysymyksiä on:**

Voidaanko talouskasvu irtikytkeä
ympäristöhaitoista?

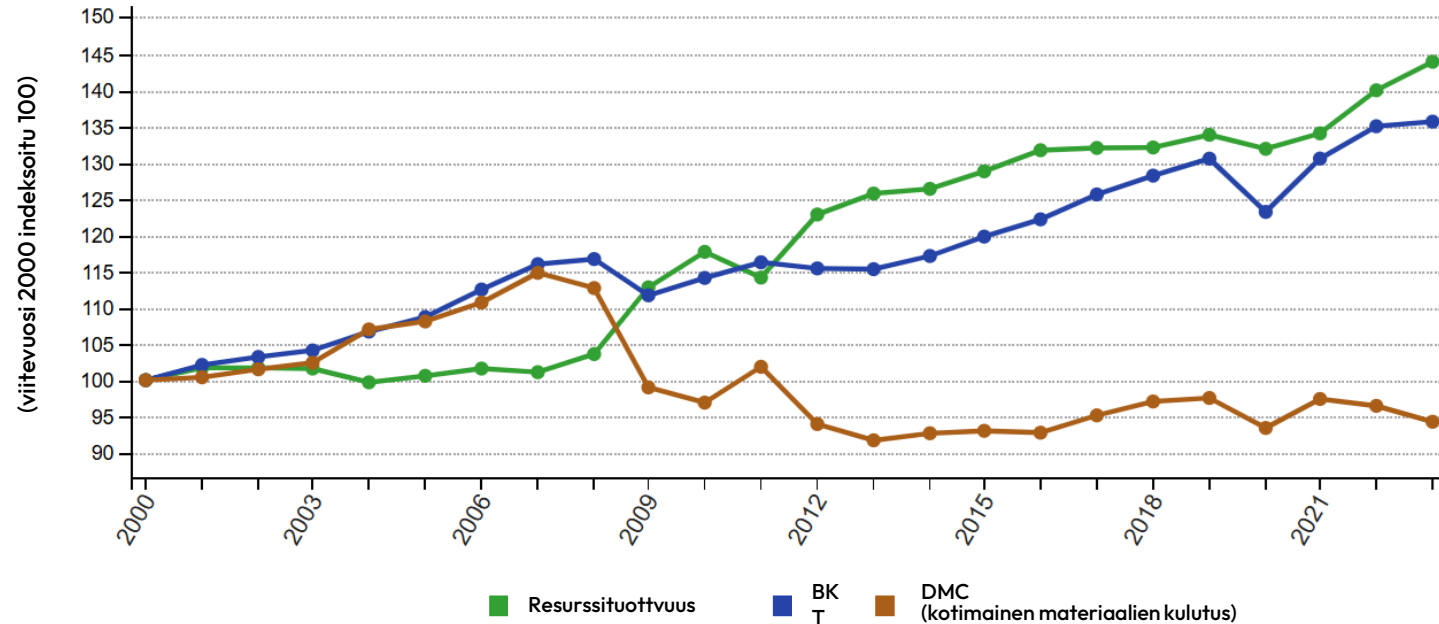
* Päästöjen pikaennakkotieto ja BKT:n ennakkotieto

Lähde: Tilastokeskus. (2021) Kasvihuonekaasupäästöjen, bruttokansantuotteen (BKT) ja päästöintensiteetin (päästöt/BKT) kehitys vuodesta 1990

Aineistolähde: WU Vienna 2022 ja World Development indicators.

EU:n resurssituottavuus verrattuna bruttokansantuotteeseen ja kotimaiseen materiaalien kulutukseen (2000-2023)

Lähde: Eurostat. (2024) Resource productivity of the EU and Member States over time.

Emme voi ratkaista ongelmia ajattelemalla samalla tavalla kuin silloin, kun loimme ne.

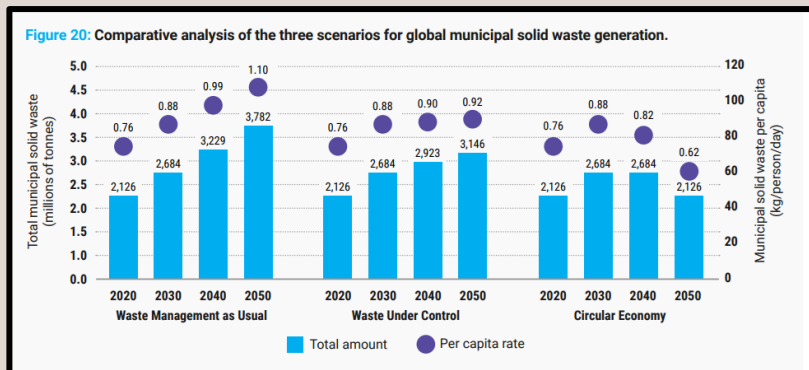
Albert Einstein

Kiertotalous

Luonnonvarojen käyttöönotto ja prosessointi aiheuttaa kasvihuonekaasupäästöjä (> 40 %) ja luontokatoa (> 90% maankäyttö-ajuri).

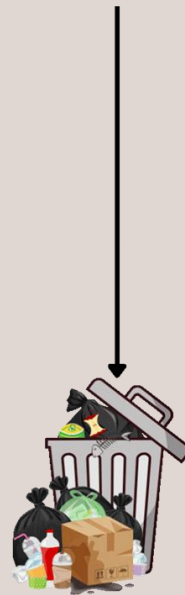
Alle 10 % talouteen tulevista materiaaleista on kierrätettyjä.

Jättemäärät vain kasvavat.

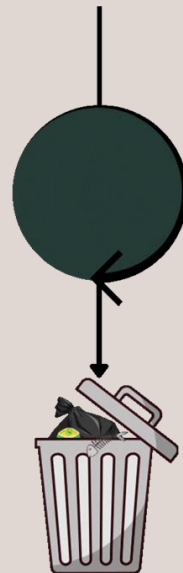

Lähde: UNEP (2024) Global Waste Management Outlook 2024

Lineaaritalous

Kierrätystalous

Kiertotalous

“Kiertotalousmallien mukaisilla liiketoimintamalleilla on myös potentiaalia luoda merkittävää uutta arvonlisäystä ja kustannussäästöjä yrityksille erityisesti rakentamisessa, elintarviketeollisuudessa, jakamistaloudessa, paperiteollisuudessa, konepajateollisuudessa ja ravinteiden kierrossa.

Lisäksi mm. talonrakentamisessa sekä maa- ja vesirakentamisessa tulisi lisätä rakennusosien uudelleenkäyttöä, kierrätysmateriaalien käyttöä rakennustuoteteollisuudessa ja ylijäämämassojen ja sivu- ja jätevirtojen käyttöä maarakentamisessa. Tähän voitaisiin ohjata esimerkiksi edellyttämällä rakennusten ja rakenteiden purkajia varmistamaan rakennusosien uudelleenkäyttöä.”

Risto Murron kasvuriihi-valmisteluryhmä 28.2.2025

Luonnonarvomarkkinat

- Kaikissa projekteissa on noudatettava lievennyshierarkiaa: **vältä, minimoi, korjaa paikan päällä, kompensoi**. Kompensointi on viimeinen vaihtoehto.
- Luonnonarvomarkkinat toimivat samalla periaatteella kuin vapaaehtoiset hiilimarkkinat. Markkinoilta voi ostaa yksiköitä eli luonnonarvohehtaareita, joita käytetään luontoväittämien tekemiseen yritysten, tuotteiden ja palveluiden markkinoinnissa.
- Luontoväittäjä voi olla esimerkiksi, että yritys on rahoittanut 100 luonnonarvohehtaarin verran aapasuon ennallistamista.

Luontopositiivinen rakennettu ympäristö

Siirtymä kohti luontopositiivista rakennettua ympäristöä voi luoda yli 3000 miljardin dollarin vuotuiset liiketoimintahyödyt ja 117 miljoonaa uutta työpaikkaa 2030 mennessä (WEF).

Siirtymässä on viisi mahdollisuutta:

1. Tiivis rakennettu ympäristö, jossa huomioidaan arvokkaat ekosysteemit.
2. Siirtymä kohti luontopositiivista infrastruktuurisuunnittelua.
3. Luonto infrastruktuurina.
4. Ekologiset käytävät mahdollistaen eläinten liikkuminen rakennettujen alueiden välillä.
5. Älykkäät teknologiat ilman ja veden puhdistukseen sekä jätehuoltoon.

**Suomen ensimmäinen infra-
ympäristöluokitus myönnettiin Lahden
projektille**

Suomen ensimmäinen infrahankkeelle myönnetty ympäristöluokitus
eteläisen kehätien allianssiurakkana toteutetulle hankeosalle

Luonto köyhtyy nopeasti ja rakennetut
ympäristöt voisivat olla osa ratkaisua – avaimet
muutokseen ovat kunnissa

**GRK on ottanut käyttöönsä luonto- ja ilmastotiekartan, ja
aloittaa ennallistamispalveluiden tarjoamisen**

Kaatamatta jätetyt puut,
hulevesikosteikot ja opetusmetsät – näin
YIT tukee luonnon monimuotoisuutta
hankkeillaan

**SRV, Espoon kaupunki ja
Tampereen kaupunki selvittävät
Jyväskylän yliopiston kanssa
rakentamisen ja
kaupunkisuunnittelun
luontoalan jälkivä -kädenjalkia**

Ilmarinen: Luonnon
monimuotoisuus otettava
huomioon rakennuksen koko
elinkaarella

A misty forest landscape with a lake and trees. The scene is captured in a warm, golden-brown color palette, suggesting a sunrise or sunset. The foreground shows the dark silhouettes of trees on the left, while the middle ground features a calm lake reflecting the misty atmosphere. The background is a dense forest of trees under a hazy sky.

Ensimmäinen asiakkaamme on
planeetta Maa.

one planet
BY KARI & PANTSAR